

nuværende højtærede Trafikminister og andre Medlemmer her i Salen udtalte en skarp Misbilligelse af det daværende Højreministeriums Justitsminister, Højres sidste Justitsminister, som nu er den Mand, der har sluttet Retsforliget med Venstres første Justitsminister. Det var Folketingets Standpunkt, udtalt Gang efter Gang, at vi skulde gennemføre Grundlovens Løfteparagraffer fuldt ud og gaa over til Anklageprincippet.

Det ærede Medlem fra Viborg udtalte sig ret velvilligt om det bestaaende Rets-system. Jeg mener i Modsætning til ham, at det bestaaende Retssystem, der stammer fra Enevældens Tid, er — ja, det er mig vanskeligt at finde det rigtige parlamentariske Ord — utilbørligt, det er i Virkeligheden et alt for mildt Udtryk, er ganske uanstændigt, har den ene Justitsvildfarelse paa sin Samvittighed efter den anden, har den ene Justitsforbrydelse paa sin Samvittighed efter den anden og er Skyld i, at Menneskeliv og Menneskeskæbner ere trampede under Fødder her i dette Land Gang efter Gang. Saaledes ser jeg paa det nuværende Rets-system, saaledes se mine Partifæller derpaa, saaledes se Socialdemokraterne, og saaledes se Arbejderne paa det nuværende Retssystem. Det, der tiltrænges, var en radikal Forandring, en virkelig Reform. Her bryder man af paa Halvvejen, her fører man ikke noget af Principperne til Bunds, her undlader man at gennemføre de Principper, Folketinget har krævet Gang paa Gang, og som Grundloven kræver.

Her i dette Forligsforslag opretholder man en Ting som dømmende Kommissioner, Kommissionsdomstole, som Folketinget i sin Tid stemte ud, som Folketinget og dets Repræsentanter have bekæmpet. Jeg erindrer om de Sylow'ske Ildebrandskommissioner, om den Harme og Indignation, der gik igennem Befolkningen, ikke mindst gennem Venstrekredse, mod disse flyvende Domstole, som Provisorieregimentet sendte ud over Landet. Ja, nu er den Harme glemt, nu ere De blevne afsvalede, mine Herrer af Flertallet, formodentlig fordi Deres Samfundsklasse er rykket saa højt op paa den sociale og politiske Rangstige, at nu er det ikke Dem, Uretten i første Linie rammer. Nu ere de Lag, De i særlig Grad repræsentere, nogenlunde gaderede, nu sendes ikke længere Sylow'ske Ildebrandskommissioner ud imod Gaardmændene, nu er Deres Samfundslag nogenlunde dækket. Nu have De selv faaet Regeringsmagten, og skulde der nedsættes

saadanne Kommissionsdomstole af denne Regering og dens Justitsminister, vilde den ikke ramme Deres egne, den kunde derimod under tilspidsede sociale og politiske Forhold tænkes at ramme helt andre Steder.

Men jeg vil gøre opmærksom paa, hvad det betyder at opretholde en Regeringsmyndighed til saadanne ekstraordinære Domstole. Det sunde Princip for al Retspleje skulde jo være, at Forholdet er ens og lige for alle Borgere her i Landet, at det er ordinært. Men med denne Paragraf om de flyvende Domstole, de ekstraordinære Kommissionsdomstole, slaar man i Virkeligheden en Streg over hele Retsplejen og bemyndiger den til enhver Tid værende Justitsminister til at sætte sig ud over hele den ordinære Retspleje og oprette en Domstol efter hans Hoved, udnævne en hvilken som helst Mand, havde jeg nær sagt, udnævne en hvilken som helst af sine Kreaturer, om en kommende Justitsminister skulde have saadanne, til at sidde til Doms over en hvilken som helst Medborger her i Landet. Det er det, man gør. Jeg siger, at en Retsreform, der indeholder en saadan Skamplet, som dette Punkt om de flyvende Domstole er, kunne vi ikke give vor Stemme, den maa vi paa det skarpeste protestere imod.

Maa jeg i Forbigaaende gøre opmærksom paa, at ved dette Forlig forvandles selv det, der under visse Forhold kunde være Fremskridt, til Tilbageskridt. Nævninger indføres i lidt videre Udstrækning, det erkender jeg, end strengt nødvendigt efter Grundlovens Bud, indføres blandt andet, naar der er Tale om at idømme Legemsstraf. Det var noget, som den højtærede Justitsminister stærkt fremhævede, da han gennemførte sin berygtede Pryglelov i sin Tid, at han var villig til, naar vi fik en Retsreform med Nævninger, at lade saadanne Forseelser underkastes Nævningers Afgørelse. Det kan se meget frisindet ud og havde ogsaa været frisindet, hvis vi havde faaet folkelige Nævninger, men naar vi faa Nævninger af den foreslaaede Art, forstaar jeg godt, at den højtærede Justitsminister, hvis han stadig har haft den Bagtanke, at han vilde have saadanne Nævninger, Overklassenævninger, ikke havde det mindste imod, at Legemsstrafforseelser bleve forelagte for saadanne Domstole. De juridiske, fagdannede Dommere ere nemlig ingenlunde Tilhængere af Justitsministerens Pryglestraf, tværtimod, Kriminalisterne protestere næsten enstemmig derimod og krympe sig ved at anvende